

АГУУЛГА

- 1.ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	2
- 2. БАРУУН ТУРУУН-2 БАРИЛГЫН ЧУЛУУНЫ ОРД ОРЧМЫН БАЙГАЛЬ ОРЧИН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ	3
- 3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	4
- 4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН.....	5
- ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ	5
- 5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН.....	5
- 6. НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ	11
- 7. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН.....	12
- 8. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН.....	15
- 9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭЙ ХӨТӨЛБӨР	20
- 10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ	22
- 11. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ	23
- 16. ХАВСРАЛТУУД.....	30

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Орд байрлах MV-016848 ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөлтэй талбай нь засаг захиргааны хувьд Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн нутагт харьяалагдана. Топопланшет L-48-10.

Тусгай зөвшөөрлийн талбайн газарзүйн солбицлыг дараах хүснэгтэд үзүүлэв.

Хүснэгт 1-1. Тусгай зөвшөөрлийн талбайн газарзүйн солбицол

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	Цэгийн дугаар	Солбицолуудын цэгүүд	
		Уртраг	Өргөрөг
MV-016848	1	106° 37' 45"	47° 56' 36"
	2	106° 38' 40"	47° 56' 36"
	3	106° 38' 40"	47° 55' 59"
	4	106° 37' 45"	47° 55' 59"

Зураг 1-1. Төслийн талбайн байршил /google earth/

УБ хотын баруун захаас орд хүртэл 22 км, хотын төвөөс орд хүртэл 30 км байна.

2. БАРУУН ТУРУУН-2 БАРИЛГЫН ЧУЛУУНЫ ОРД ОРЧМЫН БАЙГАЛЬ ОРЧИН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

Уул зүй: Район нь Хэнтийн уулархаг мужийн баруун урд хэсэгт харьяалагдана. Талбайн туйлын өндөржилт талбайн хэсэгт 1431 м, Улаанбаатар хотын дүүрэгт 1335м байна. Районы өндөр цэгийн хэлбэлзлийн амплитуд нь 1100 м-т хүрнэ.

Ус зүй: Ордын районд зөвхөн Туул гол урсан өнгөрөх ба олон тооны жижиг цутгалангуудтай. Туул гол нь Монгол орны том голын нэг юм. Туул гол Бага Хэнтий нурууны өмнөд хажуугаас эх авч урсан Орхон голтой нийлж, Сэлэнгэ мөрөнд цутгадаг. Туул голын усны зардал маш тогтворгүй, зун борооны үед түүний түвшингийн хоногийн хэлбэлзэл 50-60 см-ээр дээшилдэг. Туул голын усны урсгалын хурд 1.2 м/сек, голын усны өргөн 30-70 м, гүн нь 0.8-3.5м, олон жилийн ажиглалтын мэдээгээр голын усны урсацыг 101.0 м³/сек гэж тогтоосон бөгөөд голын усны хамгийн их урсацыг Сонгино уулын орчимд 470 м³/сек гэж тодорхойлжээ.

Байгаль, цаг уурын нөхцөл: Ордын район нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай. Улирлын болон хоногийн температур нь эрс тэс хэлбэлзэлтэй, хур тунадасны хэмжээ 193.4-297.4мм хооронд хэлбэлзэх бөгөөд жилийн дундаж нь 220мм байна. Анхны цас 9-р сарын сүүлийн хагасаас, сүүлчийн цас 5-р сарын дунд үед ордог. Жилийн 4 улиралд хур тунадас орох өдрүүдийн тоо харилцан адилгүй. Хамгийн халуун нь 7-р сар, хамгийн хүйтэн нь 1-р сар. Хамгийн их хур тунадас унадаг улирал зун, хамгийн бага унадаг улирал нь өвөл юм. Өвөл хөрс нь 3-4 м гүн хөлддөг.

Дэд бүтэц: MV-016848 ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөлтэй талбай нь засаг захиргааны хувьд Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн нутагт харьяалагдана. Топопланшет L-48-10. Тус орд нь зам харилцааны хувьд харьцангуй сайн, Улаанбаатар хоттой автозам болон ердийн шороон замаар холбогдсон, жилийн аль ч улиралд зорчиход тааламжтай.

2024 онд 5 жил тутам шинэчлэгдэх “Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны тайлан” болон 2 жил тутам хийгдэх Байгаль орчны аудитын ажлуудыг Баян хангай консалтинг ХХК-аар хийлгэж баталгаажуулсан. Тус ажлаар өгөгдсөн зөвлөмж болон шаардлагуудыг ирэх жилийн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлэх болно

3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

1. Төслийн үйл ажиллагаанаас агаарын чанарт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

Тухайн жилд чулуу бутлах үйлдвэрээс гарах тоосжилт, уулын цул тээвэрлэлтийн үед ачих, буулгахад гарах тоос, тэсэлгээний цооногууд өрөмдөх үед гарах тоос, овоолгуудын гадаргуугаас хүчтэй салхитай үед гарах тоос нь агаар орчинд хэсэгчилсэн бохирдолтыг бий болгох эрсдэлтэй бөгөөд ашиглалтын ажлын явцад агаарт тоосжилт үүсэх .

2. Төслийн үйл ажиллагаанаас усан орчинд үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

Түлш шатахуун, шатах тослох материалууд асгарах зэргээс үүдэн газрын болон газрын доорх ус бохирдох эрсдэлтэй. Ахуйн хатуу болон шингэн хог хаягдлын асуудлаа зөв менежментын дагуу явуулаагүйгээс болж газрын гадарга болон гүний ус биологийн болон тос тослох материалын бохирдолд орох эрсдэлтэй учир технологийн горимийг чанд мөрдөж ажиллах шаардлагатай.

3.Төслийн үйл ажиллагаанаас газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөгт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

Барилгын чулууны ордыг ашиглах төслийн ажлаар үйлдвэрийн үйл ажиллагаа болон тээвэрлэлтийн үед газрын гадаргын төрх байдал алдагдаж, хөрсөн бүрхэвч доройтож, ургамлан нөмрөг хөрсөнд дарагдах зэргээр өөрчлөлт орох магадлалтай.

Төслийн нутаг дэвсгэр болон түүний эргэн тойрны нутаг дэвсгэр дэхь тээврийн хэрэгсэл, хүмүүсийн хөдөлгөөний ихсэлттэй холбоотойгоор хөрсөн бүрхэвч элэгдэн доройтох, ургамлан нөмрөг тоосонд дарагдаж тачир сийрэг болж бүрхэц багасана. Газрын гадарга болон хөрс ахуйн хаягдал, тоос шороо, шатах тослох материалаар бохирдож болзошгүй.

4. Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанд ашиглагдах техник тоног төхөөрөмжөөс гарах дуу чимээнээс болж хөхтөн, шувуу, жижиг мэрэгч амьтдууд дайжиж алга болох, мөн хөрс хуулалтын үйл ажиллагаанаас хөрсөн дэх макро, микро бичил амьтад үхэж хорогдох зэрэг нөлөөллүүд үүсч болно.

4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ

2024 онд хийгдсэн уулын болон үйлдвэрлэлийн ажлын явцад байгаль орчинд нөлөөлөх сөргөөр үр дагавар үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх, байгалийн унаган төрхийг эвдэхгүй байх, хороо, орон нутгийн иргэдтэй хамтран ажиллах, ургамал, хөрс, усан орчинд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй байх арга хэмжээний төслийг боловсруулан даган мөрдөж ажиллахад оршиж байсан. Ашиглалтын ажлын явцад тоосжилт, шинэ зам гарах, хог хаягдлын зохистой хадгалалт, устгалын тухай менежментыг дадал болгох жилээс жилд сайжруулан ажиллах зорилготой байлаа.

Дээр дурдсан болзошгүй гол сөрөг нөлөөллийг бууруулах болон бусад байгаль хамгаалах удирдлагын, менежментийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхийн тулд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлага тавин ажилласан юм. Болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний зөвлөмжийг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй бүрэлдэхүүн тус бүрээр нь ангилан тодорхойлов.

БАРУУН ТУРУУН-2 БАРИЛГЫН ЧУЛУУНЫ ОРД ТӨСЛИЙН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ АЖЛЫН ТАЙЛАН

5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН / хүснэгтээр /

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Агаарын чанар									
1.	Машин техникийн хөдөлгөөнөөр орчны тоосжилт нэмэгдэх	Технологийн дотоод зам дагуу усалгаа хийж, тоосжилтыг бууруулсан	Машин техник зорчих дотоод зам	м	ҮА-ны зардал орсон	520	ҮА-ны зардал орсон	Ашиглалтын үед байнга	Агаарын тухай хуулийн 9.1.7
2.	Том оврын тээврийн хэрэгслүүд, машин	Ашиглах техник хэрэгсэл, машин механизмын янданд шүүлтүүр тавих	Машин техник, хөдлөх хэрэгсэл	ш	ҮА-ны зардал орсон	8-10	ҮА-ны зардал орсон	Жилд 1-2 удаа	Агаарын тухай хуулийн 9.1.7

“БАНУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
3.	механизмын хөдөлгүүрээс хорт хий ялгарах	Техникийн үзлэг, оношлогоонд тогтмол хамруулж, завсар үйлчилгээг хийж байв	Машин техник	ш	ҮА-ны зардал орсон	8-10	ҮА-ны зардалд орсон	Оношилгоонд жил бүр оруулах, Засвар үйлчилгээг тогтмол хийх	Агаарын тухай хуулийн 9.1.2
4.	Бүтээгдэхүүн тээвэрлэлтийн үед орчинд тоосжилт үүсэх	Уулын цул, барилгын чулууг тээвэрлэхдээ хучилтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх /брезент, нийлэг материал г.м/	Бүтээгдэхүүн тээвэрлэлт	ш	Техник бүр нийллэг материалан бүтээлэгтэй	2	ҮА-ны зардалд орсон	Тээвэрлэх бүрт хэлж хяналт тавьж байсан	Агаарын тухай хуулийн 9.1.7
5.	Ахуйн хог хаягдлын битүүмжлэл муугаас орчинд тархаж, дулааны улиралд ялзарч муудах, орчинд таагүй үнэр тархах	Ахуйн хог хаягдлын цэгт ариутгал халдваргүйжүүлэлтийг тогтмол хийх. Дүүргийн татварын албатай хог хаягдалын гэрээ хийж, хово машинаар ачуулсан	Хог хаягдлын цэг	-	500000	-	500000	Дүүргийн “Эко эрин тохижилт” ХХК-тай гэрээтэйгээр ажилласан	MNS 5161-3:2002
6.	Уурхайлалтын үйл ажиллагаа, машин техникийн хөдөлгөөнөөр тухайн орчны агаарын чанарт нөлөө үзүүлэх	Агаарын чанарын хяналт шинжилгээг тогтмол хэрэгжүүлэх	Уурхайн бүсийн тоосжилт, агаар бохирдуулагч хий	Мг/м3	ОХШХ-т тусгагдсан	-	ОХШХ-т тусгагдсан	Агаарын хяналтын багажаар улирал тутам хэмжилт хийсэн	Агаарын тухай хуулийн 9.1.4 MNS 4585:2016
Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөц									

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
7.		Ус ашиглах зөвшөөрөл авах, гэрээ байгуулах, /Нийслэлийн Байгаль Орчны Газар/ Сонгино-Хайрхан дүүргийн татварт	Ус ашиглалт	Мян.м3		-	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр төлөх буюу ус ашигласны төлбөр төлсөн	Сонгино-Хайрхан дүүргийн татварт төлж, дүүргийн байгаль орчны газар бүртгүүлж гэрээ дүгнэсэн.	Усны тухай хуулийн 28.4, 28.6, 291.1, Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 6-р зүйл
8.	Ажилчдын ундны усны чанар, аюулгүй байдал алдагдах	Ажилчдын ундны усны чанарыг сайжруулахаар шүүлтүүр тавьсан	Ундны ус	-	500,000	-	500,000	Байнга	MNS ISO TS 22002-4:2020 MNS 0900:2018
9.	Бохир усыг тогтмол хугацаанд зайлуулаагүйгээс хөрс бохирдох, хөрсний үе давхаргаар шингэн газрын доорх усны чанарт нөлөөлөх	Ажилчдын ахуйн хэрэглээ, угаалга цэвэрлэгээнээс гарах хаягдал усыг соруулах, цэвэрлэх, гарсан хаягдал усыг тоос дарах усалгаанд ашиглах	Бохир ус	м3	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардалд орсон	Бохир соруулах үйлчилгээ үзүүлдэг компанитай гэрээ байгуулж бохироо соруулсан	MNS 4943:2015 MNS 6734:2018
Хөрсөн бүрхэвч									
10.	ШТМ асгаран хөрс бохирдох, завсар үйлчилгээний	Машин техникийн засвар үйлчилгээ хийх талбайг тогтоож, нэг цэгт төвлөрүүлэн гүйцэтгэх, засварын	Машин техникийн засвар үйлчилгээний цэг	Засварын талбай	ҮА-ны зардал	1	ҮА-ны зардалд орсон	Засварын талбайг тэгшилж цементлэсэн. Хөрсөн доор	Хөрс хамгаалах цөлжилтөөс сэргийлэх тухай

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	хаягдал ил задгай хаягдах	газрын талбайд үл нэвчих материал (геомембран) дэвсэж ШТМ асгарч хөрс, хөрсний усанд нэвчихээс хамгаалах						геомембран дэвссэн.	хуулийн 7.2.1
11.	Төслийн явцад хөрс ахуйн ба үйлдвэрлэлийн хог хаягдлаар бохирдох	Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилан ялгах зориулалттай, түр цэг байгуулах	Хог хаягдал	Ангилан цэг	Хог хаягдлын менежментийн зардал	6-7	Хог хаягдлын менежментийн зардал	Хог хаягдалын гэрээг хавсаргав.	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1, 10.2.2, 10.2.8,
12.	Машин техникийн хөдөлгөөнөөр олон салаа зам гарч хөрс эвдрэх	Уулын тоног төхөөрөмжүүдийн талбайд орох, гарах маршрутыг нарийвчлан тогтоох, олон салаа зам гаргахгүй байх, тэмдэглэгээ байршуулах	Орох гарах болон дотоод зам	км	ҮА-ны зардал	-	ХАБ-н зардалд орсон	Замын маршрутыг тодорхой болгож, тэмдэгжүүлэн, цаашид хяналт тавьж ажилласан. /зурагтай/	Хөрс хамгаалах цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 6.1.6
Ургамлан нөмрөг									
13.	Ургамлан нөмрөгийн зүйлийн бүрдэл хомсдох	Ургамлын мониторингийн судалгаа явуулах	Ашиглалтын талбай	га	ОХШХ-т тусгагдсан	-	ОХШХ-т тусгагдсан	Энэ жил хийгдээгүй	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 3.4
14.		Биологийн нөхөн сэргээлт	Ашиглалтын талбай	га	Нөхөн сэргээлт	-	ҮА-ны зардалд орсон	Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлтийн	Уул уурхайн үйл ажиллагааны

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
					тийн зардал			ажлын хүрээнд НБОГ-аас заасан булаг тохижуулах ажлыг хийв	улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал ¹
15.	Хөрс хуулалтын талбайн хэмжээгээр ургамлан нөмрөг устах	Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн шимт хөрсний алдагдлыг бууруулахын тулд гадаргууг 15 см гүнтэй сам тавих	Ашиглалтын талбай	га	Нөхөн сэргээлтийн зардал	-	ҮА-ны зардалд орсон	Шимт хөрсний овоолго үүсгэн арчлалт хамгаалалтыг ажлыг хийсэн	MNS 5918:2008
16.	Машин техникийн хөдөлгөөнөөр олон салаа зам гарч, ургамлан нөмрөг халцрах, нөлөөлөлд өртөх	Ашиглалтын талбайн ургамлан бүрхэвчийг хамгаалах үүднээс олон салаа зам гаргахгүй байх, маршрутын зам гаргах, тэмдэглэгээ байршуулах	Орох гарах болон дотоод зам	-	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардалд орсон	Замын маршрутыг тэмдэгжүүлэн, хяналт тавьж ажилласан /зураг хавсралтаар/	Хөрс хамгаалах цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 6.1.6
Амьтны аймаг									
17.	Уурхайн талбай, түүний орчинд хогийн цэг дээр	Ахуйн ба үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын цэгийг	Ахуйн ба үйлдвэр-лэлийн	Ангилах цэг	400,000	6-7	400,000	Ахуйн болон уурхайн нөлөөллийн	Хог хаягдлын тухай

¹ БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны А-138 дугаар тушаалын хавсралт

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	амьтан тэжээл хайж ирэх, орогнох, үүрлэх	битүүмжлэл сайтай байгуулах	хог хаягдлын цэг					бүс дэх хог хаягдалыг төвлөрсөн хогийн цэг рүү ачуулсан	хуулийн 15 дугаар зүйл
18.	Төслийн талбайд мал амьтан орж, машин механизмд дайруулах	Олборлолтын талбайд мал амьтан нэвтрэхээс сэргийлж, байнгын хараа хяналт тавих	Олборлолтын талбай	-	-	-	ҮА-ны зардалд орсон	Уурхайн ашиглалтын талбайг тойруулан шуудуу татсан	Амьтны тухай хуулийн 6.1.7
		2024 он					1400’000		

6. НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Техникийн нөхөн сэргээлт

Баруун туруун-2 барилгын чулууны ордын хүдрийн биет нь хэвтээ уналтай бөгөөд нөөц гүн рүүгээ өсөх боломжтой учир ордыг ашиглах явцад жил болгон нөхөн сэргээлтийн ажил хийх боломжгүй юм. Тус төсөл нь ашиглалтын 5 жилийн 4 дах жилээс талбайдаа техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийг хийж эхлэх байсан ч өмнөх жилүүдийн үйл ажиллагаа төлөвлөгөөний дагуу явж чадаагүй уулын ажил 1,5 жилийн хоцрогдолтой яваа нь техникийн нөхөн сэргээлт хийх боломжгүй нөхцөлд хүргээд байна.

Биологийн нөхөн сэргээлт

Баруун туруун-2 барилгын чулууны ордын төсөл нь ашиглалтын 5 жилийн 4 дах жилээс талбайдаа техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийг хийж эхлэх бөгөөд ажилчдын кемпийн баруун талаар ойн зурвас байгуулахаар төлөвлөсөний дагуу кемпийн баруун талаар 1 га талбайд хайлаас болон улиас мод тарьж ургалт нь 50% тай байна. Өмнөх жилийн тарьсан модыг хамгаалалт сул байснаас хавар малд идүүлээд дууссан байсан харамсалтай зүйл болсон.

Хүснэгт 2

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал, сая.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
1	Биологийн нөхөн сэргээлт	Хайлаас болон шинэс мод тарьсан	Кемпийн орчимд тохижилтонл 1га талбайд	1'248'000	Жилд 2 удаа	“Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал” БОАЖЯамны А-138 тушаал
	Нийт зардал			Үйл ажиллагааны зардалд тооцсон		

7. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 3

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	хэрэгжилт	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Ахуйн	Кемпийн талбайд битүүмжлэл сайтай хогийн цэг байгуулах эсвэл сав байршуулах	Ахуйн хог хаягдал	байршил	Хогны гэрээг татварын албатай гэрээ байгуулан 4 удаа ачилт хийгдсэн	1	ҮА-ны зардалд орсон	Олборлолтын явцад	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.2
2.		Дүүргийн тохижилт үйлчилгээ хариуцсан байгууллагатай гэрээ байгуулж, үйлчилгээний хураамж төлөх	Ахуйн хог хаягдал	-	Гэрээний дагуу	-	Гэрээний дагуу	Гэрээг хавсаргав.	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.3, 10.2.7
3.		Ахуйн хог хаягдлыг ангилах ялгах төрөл: -Дахин ашиглах боломжтой - Хүнсний хаягдал - Бусад	Ахуйн хог хаягдал	төрөл	ҮА-ны зардал	3	ҮА-ны зардалд орсон	Үйл ажиллагааны явцад байнга	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1, 10.2.8

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	хэрэгжилт	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
4.		Дахин боловсруулах болон ашиглах боломжгүй хог хаягдлыг төвлөрсөн хогийн цэгт тээвэрлэн зайлуулах	Хог хаягдлын ангилал	тн	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Сард 1-2	Энгийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, сэргээн ашиглах, устгах, булшлах үйл ажиллагаанд тавигдах ерөнхий шаардлага ²
5.		Дахин ашиглах боломжтой хог хаягдлыг түүхий эдийн цэгт нийлүүлэх	Ахуйн хог хаягдал	тн	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Сард 1-2	
6.		Тухайн жилд ашиглалт явуулаагүй талбайн хог хаягдлыг тогтмол цэвэрлэх	Ахуйн хог хаягдал	-	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Байнга	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.10
7.	Үйлдвэр ийн	Үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилан	Үйлдвэрлэлийн хаягдал	тн	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Байнга	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1

² БОАЖ-ын сайдын 2018 оны 11 дүгээр сарын 17 өдрийн А/443 дугаар тушаалын хавсралт

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэрэгжилт	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
		ялгаж, бүртгэлжүүлэх							
8.		Дахин ашиглах боломжтой хаягдлыг түүхий эдийн цэгт нийлүүлэх	Үйлдвэрлэлийн хаягдал	ш	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Жилд 1 удаа	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.8
9.		Ашигласан тос, тосны шүүр зэрэг хаягдлыг тусгай цэгт хуримтлуулж, энэ төрлийн хаягдал хүлээн авдаг байгууллагад гэрээний дагуу нийлүүлэх	Аюултай хог хаягдал	л ш	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Жилд 1 удаа	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.5

8. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 4

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа								
1.	Ажилчдын хөдөлмөрийн тусгай нөхцөл алдагдах, мэргэжлээс шалтгаалах өвчлөлд өртөх	Ажилд шинээр орж байгаа хүн эрүүл мэндийн урьдчилсан үзлэгт орж магадлагаа гаргуулсан байна.	Эрүүл мэндийн үзлэг	-	ХАБЭА-н зардал	Шинэ ажилтан авах бүрт		Ил уурхайн аюулгүй байдлын дүрэм ³
2.		Бүх ажилчдыг эмнэлэгийн үзлэгт хамруулсан	Ажилчдын эрүүл мэнд	40	ХАБЭА-н зардал	Жил бүр		Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн тухай хуулийн 14-р зүйл
3.	Ажилчдын хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй байдал алдагдах	Бүх ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас, хамгаалах хэрэгслээр бүрэн хангаж ажилласан	Хөдөлмөрийн нөхцөл	40	ХАБЭА-н зардал	жил бүр		Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн тухай хуулийн 15-р зүйл
4.	Галын аюулгүй байдлын дүрэм журам зөрчигдөх	Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа, галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх дүрэм журам боловсруулж СХД-ийн онцгой байдлаас галын	Уурхайн ХАБЭА, Галын аюулаас сэргийлэх	-	ХАБЭА-н зардал	Уурхай эхлэх бэлтгэл ажлын хүрээнд бэлэн болгосон байх		Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн тухай хуулийн 28.1.6

³ Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2019 оны А/231, А/368 дугаар хамтарсан тушаалын хавсралт

“БАНГУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
		дүгнэлт гаргуулан, түүнийг үйл ажиллагаандаа зайлшгүй дагаж мөрдлөг болгон ажилладаг.						
5.	Болзошгүй галын аюул	Гал унтраах хэрэгслийг байрлуулах, тэдгээрийн бэлэн байдлын үзлэг хийж, хяналт тавих	Галын эсрэг хэрэгсэл	-		ХАБЭА-н зардал		Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.2.6
6.	Болзошгүй үүсэх, аюулын эсрэг бэлэн байдал хангагдахгүй байх	Аюулын гарц заасан самбар, аврах схем, галын аюулгүй байдлын хэрэгслийн байршил зэргийг тодорхой заасан зурагт хуудас, тэмдэг, тэмдэглэгээг байршуулах	Тэмдэг, тэмдэглэгээ	10-аас доошгүй байршилд		ХАБЭА-н зардал	Эхний жилд байршуулж, цаашид жил бүр тодотгол хийх	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн тухай хуулийн 28.1.1, MNS 4643:1998
7.	Түлшний хадгалалт, хамгаалалт, аюулгүй байдал	Шатах тослох материалын хадгалалт хамгаалалтанд онцгой анхаарч, тагны битүүмжлэл, даралтат хоолойн ажиллагааг шалгаж, ойр орчимд оч	Түлш хадгалах сав	1		ХАБЭА-н зардал	үзлэгийг сард 1 удаа	Галын аюулгүй байдлын үндсэн дүрэм ⁴

⁴ Засгийн газрын 2016 оны 339 дүгээр тогтоолын хавсралт

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	алдагдах, тэсэрч дэлбэрэх	үүсгэх, механик гэмтлээс сэргийлэх						
8.		Түлш хадгалах саванд аянга зайлуулагч, газардуулга хийж, эсэргүүцлийг нь мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар хэмжүүлж баталгаажуулах	Түлш хадгалах сав	1	ХАБЭА-н зардал		Жилд 1 удаа	Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуулийн 11.4.4
9.	Гэнэтийн болзошгүй аюул, цахилгаанаас үүдэлтэй аюул осол гарах	Аянга зайлуулагчийг шаардлагатай бүх газруудад байрлуулж, газардуулгын эсэргүүцлийг мэргэжлийн байгууллагаар хэмжүүлж баталгаажуулалт хийлгэж байх	Богино холболт үүсгэж болзошгүй тоног төхөөрөмж	-	ХАБЭА-н зардал		Жилд 1 удаа	MNS 5146:2002
10.	Газар хөдлөлт	Гадаад овоолго үүсгэх, мөргөцгийн налуу зэргийг газар хөдлөлтийн бүс нутагт баримтлах норм дүрэм болон ТЭЗҮ-ийн дагуу төлөвлөн гүйцэтгэх	Овоолго, мөргөцөг	-	ҮА-ны зардал		Ашиглалтын шатанд байнга	-

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
11.	Цахилгааны холболтоос үүдэлтэй гал түймэр гарах	Цахилгаан тоног төхөөрөмж, гэрэлтүүлгийн угсралт, холболтыг стандартын дагууд хийж, тогтмол үзлэг хийж хяналт тавин, Эрчим хүчний газарт дуудлаган өгөн хяналт шалгалтыг 2 удаа бүрэн хийлгэсэн.	Бүх цахилгаан холболтууд	-	ХАБЭА-н зардал		үзлэгийг сард 1 удаа	Цахилгаан тоног төхөөрөмжийн зохион байгуулалтын дүрэм
Тэсэлгээний бодисын эрсдэлийн менежмент								
12.	Тээвэрлэлтийн үед аюулгүй байдал алдагдаж, хүний амь нас хохирох	Тэсэлгээний ажлыг тусгай зөвшөөрөл бүхий Гоулдмэн пласт ХХК нь тэсрэх материал тээвэрлэхдээ стандартыг баримтлан тусгай тоноглон тээврийн хэрэгслээр аюулгүй байдлыг хангаж ажилласан. Тус ажлууд нь эрх бүхий байгууллагын хяналтын дагуу хийгдсэн	Тээвэрлэлт болон тэсэлгээний ажлыг гэрээт компани болох Гоулдмэн Бласт ХХК бүрэн хариуцан хийж гүйцэтгэсэн.	-	Олборлолтын явцад тэсэлгээг тусгай зөвшөөрөл бүхий Гоулдмэн Бласт ХХК бүрэн хариуцаж ажилласан болно.		тээвэрлэлтийн маршрутыг цагдаагийн байгууллагаас авч тус байгууллагын хяналтанд зөөж тээвэрлэдэг	Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай 14.1
Байгалийн гамшигт үзэгдэлд өртөхөөс сэргийлэх арга хэмжээ								

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
13.	Уурхайн байршил нь хойноосоо урд тал руугаа намссан, ерөнхийдөө талбайд дөрвөн талаас нь үерийн ус орж ирж болзошгүй	Гэнэтийн үер, борооны уснаас хамгаалах шуудууны урт 1240.5 м, хөндлөн огтлолын талбай 0.41 м ² , амсрын өргөн 1.6 м, ёроолын өргөн 0.45 м, гүн нь 0.4 м байна. Шуудуунаас гарсан хөрсийг уурхай талын шуудууны амсрыг дагуулан овоолж хаалт хийсэн хөрөнгө оруулалт хийгдсэний дараа бүрэн хашаажуулна.	Шуудуу	Шуудууны газар шорооны ажлын хэмжээ 508.6 м ³	ҮА-ны зардал		Ашиглалтын ажлын хүрээнд	“Ил уурхайн аюулгүй байдлын дүрэм”-ийн 476 ⁵
Болзошгүй осол аваар								
14.	Мөргөцгийн нуралт үүсэх	Олборлолтын талбайн мөргөцгийн налууг ТЭЗҮ-д тусгагдсан хэмжээсийг баримтлан олборлолт явуулж аюулгүй байдлыг хангаж ажилласан	Олборлолтын талбай	24 ⁰	ҮА-ны зардал		Ашиглалтын жилүүдэд	ТЭЗҮ

⁵ Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2019 оны А/231, А/368 дугаар хамтарсан тушаалын хавсралт

9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Ашиглалтын үйл ажиллагаа явагдах үед байгаль орчинд учруулах сөрөг нөлөөлөл, байгаль орчны өөрчлөлтийг тухай бүр илрүүлэх, түүнийг бууруулах, арилгах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдал тодорхой орон зайд, тодорхой хугацааны дотор, тодорхой давтамжтайгаар ажиглалт, хэмжилт, хяналт явуулж улирал бүр лабораторийн шинжилгээг хийсэн. Үүнд тулгуурлан үйл ажиллагааныхаа явцад байгаль орчинд учруулж буй нөлөөлөл, түүний хэмжээ, цар хүрээ, байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд гарч буй өөрчлөлтөд дүгнэлт хийж цаашид авах арга хэмжээг нарийвчлан төлөвлөж хэрэгжүүлсэн. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх явцад байгаль орчны төлөв байдал өөрчлөлт орох, бохирдлын хэмжээ байгаль орчны стандарт, норм нормативаар тогтоосон хэмжээнээс хэтэрч илрэх тохиолдолд гараагүй.

Хүснэгт 5

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
Агаар орчин								
1.	Азотын давхар исэл	1. Тоног төхөөрөмж ажиллаж буй байршлаас 10 м зайд 2. Талбайн ерөнхий салхины чиглэлийн дээр 3. Кемпийн талбай	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа	42’350	82,700	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 4585:2016 MNS 5002:2000
4.	Хүхэрлэг хий							
5.	Нийт тоос (TSP)							
6.	Дуу шуугиан							
7.	Нарийн ширхэглэгт тоосонцор (PM10, PM2.5)	Уурхайн ашиглалт явагдаж буй хэсгийн салхины доод талд	2-р улиралд	жилд 1-2 удаа	55’000	110’000	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 4585:2016
Хөрс								
8.	Хөрсний агрохимийн үзүүлэлт	Тухайн жилийн ашиглалт явуулж буй талбайд 2-3 цэг сонгоно	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа	25’000	50’000	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 3298:1991 MNS 3297:2019
9.	Хүнд металлын бохирдол	Нөлөөлөлд бага өртсөн талбайд 1-2 цэг сонгоно	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа	48’510	97,020	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 5850:2019 MNS 3298:1991
10.	Микробиологийн бохирдол	1. Кемпийн талбай дахь хог хаягдлын цэг 2. Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн орчимд	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа		Хог хаягдалын зардалд тооцсон	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 3298:1991 MNS 6341:2012

“БАРУУН ТУРУУН-2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
Ус								
11.	Физик-химийн шинж чанар	1. худаг	2,3-р улиралд	Жилд 2 удаа	33'000	198'000	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 0900:2018
12.	Микро элементийн агууламж				66'000	396'000		
13.	Физик-химийн шинж чанар	Ажилчдын ус нөөцлөх сав эсвэл гал тогооны хэсгийн ус гаргалгаа	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа	33'000	99'000	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 0900:2018
14.	Эрүүл ахуйн үзүүлэлт				33'550	100'650		
Ургамал								
13.	Ургамлын мониторинг, зүйлийн бүрдлийн судалгаа	Лицензийн талбай	2 жилд 1 удаа	1	100'000	200'000	БО-ны мэргэжилтэн	Фотомониторингийн арга, друдегийн арга
Амьтан								
	Нийт	2024 он			380'410	1'333'370		

***Шинжилгээний дүн болон холбогдох материалыг хавсаргав.

**10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА
ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ**

“МОНФРУКТ ХХК ” компанийн захирлын тушаалаар компанийн хөдөлмөр хамгаалал, байгаль орчны асуудал хариуцсан албан тушаалтаныг томилж, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх төлөвлөгөө болон байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг компанийн захиргааны өмнө хариуцан ажилласан

Хүснэгт 6

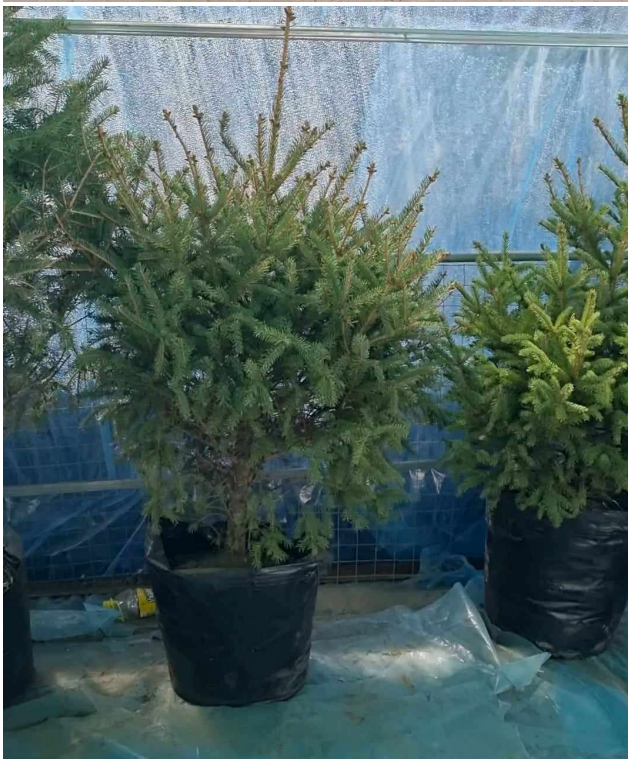
Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь	Хариуцсан албан тушаалтан хэлтэс
Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, хяналт, шинжилгээ хийх	ҮА-ны зардал	2024 оны үйл ажиллагаа эхлэхээс дуусах хүртэл	Байгаль орчны хэлтэс, холбогдох мэргэжилтэн
Байгаль орчныг хамгаалах ажлын гүйцэтгэлийн дотоод хяналт шалгалт /ач холбогдол, чанартай гүйцэтгэсэн эсэхийг хянах	ҮА-ны зардал	Сар бүр	Дотоод хяналт шалгалтын алба , удирдлагууд
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө гарган холбогдох байгууллагуудад хүргүүлж, тайлант хугацааны эцэст дүгнүүлэх	ҮА-ны зардал	Жилд 1 удаа	Байгаль орчны хэлтэс, холбогдох мэргэжилтэн
Компаний удирдлагуудын хяналт, шалгалт, дүн шинжилгээ	ҮА-ны зардал	Улиралд 1 удаа	Удирдлагууд
Төсөвт зардлыг Жил бүрийн ҮА-ны зардалд оруулж тооцсон			

11. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ

Хүснэгт 7

хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх байгууллагууд	Тайлагнах хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Хугацааны тов	Хэлэлцүүлэгээр санал авах чиглэл	Зохион байгуулах газар/ байршил
Байгаль орчин аялал жуулчлалын яам	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө	Тухайн жилд байгаль орчныг хамгаалах, орчны өөрчлөлтийг хянах хөтөлбөр агуулсан байгаль орчны менежментийн тайлагнах батлуулах	Хорооны иргэдийн нийтийн хуралд танилцуулах ажлыг 11 сард	Байгаль орчны чиглэлээр хийгдсэн ажлаа тайлагнах	НБОГ, Орон нутаг, Байгаль орчин аялал жуулчлалын яам
Улаанбаатар хотын Байгаль орчны газарт	БОМ-ийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайлан	Бүх ажиллагсад ажилд гарахын өмнө хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгдөг	Тухай жилийн 11 сарын 1-ний дотор	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн биелэлтийн дүгнэлт	Сонгино-Хайрхан дүүргийн засаг даргын тамгын газар болон 33-р хорооны ИТХ
СХД-ийн ЗДТГ-ын хөгжлийн бодлогын хэлтэс, НБОГ, 33-р хорооны ЗДТГ-ын төлөөлөл, байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч газрын даамал	Төслийн төслийн талбай дээр хэрэгжсэн ажлыг тайлагнах	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн биелэлтийг хянах	Тухайн жилийн 12 сарын 1-ний дотор	Төлөвлөгөөний биелэлтийг хянаж тайлан гаргах, дараа Жилийн төлөвлөгөөнд санал авах	Сонгино-Хайрхан дүүргийн засаг даргын тамгын газар, 33-р хорооны ИТХ
Нийслэлийн байгаль орчны газарт	Тайлагнах танилцаж баталгаажуулах	Байгалт орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг баталгаажуулах	Тухайн жилийн 12 сард багтаана	Дараа оны төлөвлөгөө болон түүнийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө зардлын хэмжээг батална.	Нийслэлийн байгаль орчны газар

Мод тарих аяны хүрээнд нийт ажилчид Шинэс болон хайлаасын суулгац тарив.

Зам талбайн усалгаа болон тоосжилтыг дарж буй агшин

Үйлдвэрийн тоосжилт дарж буй байдал

Ашиглалтын талбайн ерөнхий харагдах байдал

Түлшний агуулахын сав

16. ХАВСРАЛТУУД

Хавсралт материалуудын жагсаалт

1. БОННУ БАТЛАГДСАН НҮҮР (ХУУЛБАР, СКАЙН)
2. УЛСЫН БҮРТГЭЛ ГЭРЧИЛГЭЭ (ХУУЛБАР, СКАЙН)
3. АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ (ХУУЛБАР, СКАЙН)
4. УС АШИГЛАХ ЭРХИЙН БИЧИГ
5. УС АШИГЛАЛТЫН ДҮГНЭЛТ (ХУУЛБАР, СКАЙН)
6. ХАЯГДАЛ УС ХАЯХ, ЗАЙЛУУЛАХ ЗӨВШӨӨРӨЛ, ДҮГНЭЛТ (ХУУЛБАР)
7. УС БОХИРДУУЛСАНЫ ТӨЛБӨРИЙН ГЭРЭЭ (ХУУЛБАР)
8. БОХ-3 МАЯГ (ХУУЛБАР, СКАЙН)
9. БАРЬЦАА ХӨРӨНГӨ БАРИМТ ХУУЛБАР (ХУУЛБАР, СКАЙН)
10. УСНЫ ТӨЛБӨР БАРИМТУУД (ХУУЛБАР, СКАЙН)
11. ХОГ ХАЯГДЛЫН БАРИМТУУД (ХУУЛБАР, СКАЙН)
12. ГАЗРЫН ТӨЛБӨР ТӨЛСӨН БАРИМТ
13. ХӨРС УСНЫ 2,3 ДУГААР УЛИРЛЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

**ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Дугаар: 22/1358

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2024 он 04 сарын 19

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 04 сарын 20-21

Дээж авсан газрын нэр: Улаанбаатар хот, СХД, 33-р хороо, Баруун туруу 2 орд
“Монфрукт” ХХК

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Алтан Эхлэл” ХХК

Харилцах утас: 80113009, 99058909

Уст цэгийн төрөл ба дугаар: Худаг

Координат: 47°56'39.61" 106°38'26.48"

Лаб № 24/2531

Усны химийн задлан шинжилгээний дүн

Анион	мг/л	мг/эқв	%, мг-эқв/л	Катион	мг/л	мг/эқв	%, мг-эқв/л
Cl ⁻	24.11	0.68	11.49	Na ⁺ +K ⁺	27.35	1.19	20.12
SO ₄ ²⁻	39.40	0.82	13.88	NH ₄ ⁺	0.10	0.01	0.09
NO ₃ ⁻	25.46	0.41	6.95	Ca ²⁺	62.12	3.10	52.45
NO ₂ ⁻	0.03	0.00	0.01	Mg ²⁺	19.46	1.60	27.07
CO ₃ ²⁻	0.00	0.00	0.00	Fe ²⁺	0.30	0.02	0.27
HCO ₃ ⁻	244.08	4.00	67.68	Fe ³⁺	0.00	0.00	0.00
Дүн	333.07	5.91	100.00	Дүн	109.33	5.91	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:	442.40 мг/л
HCO ₃ ⁻ ийн хагасыг хассан анион катионуудын нийлбэр:	320.4 мг/л
Хуурай үлдэгдэл:	366.0 мг/л
Ерөнхий хатуулаг:	4.70 мг-эқв/л
pH:	8.15
Исэлдэх чанар:	0.64 мг/л

Усны физик шинж. чанар

Шүүгдэсний өнгө: Өнгөгүй

Үнэр: Үгүй

Амт: -

Булинггар: Тунгалаг

Тунадас: Үгүй

$$\text{Усны давсны химийн найрлагын томьёо } M (366.0 \text{ мг/л}) = \frac{HCO \ 67}{Ca \ 52 \ Mg \ 27 \ Na+K \ 20}$$

Тайлбар

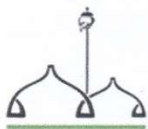
Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, кальцийн бүлгийн, 2-р төрлийн, чанарын хувьд цэнгэг буюу дунд зэргийн эрдэсжилттэй, зөөлөвтөр ус байна.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 1097:1970, MNS 6271:2011, MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 9297:2005, MNS ISO 6059:2005)

Лабораторийн эрхлэгч: Л.Цагаандархи /MS.c/-э

Задлан шинжээч: О.Алтанцэцэг /MS.c/

**ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Дугаар: 24/1361

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2024 он 04 сарын 19

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 04 сарын 20-21

Дээж авсан газрын нэр: Улаанбаатар хот, СХД, 33-р хороо, Баруун туруу 2 орд “Монфрукт” ХХК

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Алтан Эхлэл” ХХК

Харилцах утас: 80113009, 99058909

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, dsm	Ялзмаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн сууриуд мг-экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	24/2533	47°56'31.18" 106°37'54.33"	0-40	7.10	0.02	0.051	2.61	0.00	17.7	7.9	2.7	15

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
1	24/2533	47°56'31.18" 106°37'54.33"	0-40	17.1	39.9	25.6	5.7	5.5	6.1	17.4

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020)

Лабораторийн эрхлэгч:

Задлан шинжээч:

Л. Цагаандархи /MS.c/-2

О. Дагвийжамал /MS.c/

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/ № : 2024/ 483
 Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “Мон фрукт” ХХК
 Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал : Д.Мөнхзул
 Дээжийн тоо, төрөл : 1, хөрсний сорьц
 Хүлээн авсан огноо : 2024.09.14
 Дээжийн тодорхойлолт : СХД, 33-р хороо, Зүүн түрүүний ам
 Шинжилгээний аргын стандарт : САЗ А01:2022
 Шинжилсэн огноо : 2024.09.15
 Хуудасны тоо : 1/1
 Үр дүн:

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Кадьми (Cd)	Хар тугалга (Pb)	Мөнгөн ус (Hg)	Хром (Cr)	Цайр (Zn)	Зэс (Cu)	Кобальт (Co)	Стро (Si)
1	Хашааны үүднээс	<0.005	15.6	0.1	<0.005	60.1	24.0	21.2	19.6
	MNS 5850:2019 /ЗДХ/	3	100	2	150	300	100	50	80

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн / Хөрсний хэсгийн инженер Д.Баярхулан

Хянаж баталгаажуулсан / Хөрсний хэсгийн инженер Б.Даваасүрэн

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt1@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/ Ц-149
Сорьцыг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “Мон Фрукт” ХХК
Сорьцыг авсан хүний нэр, албан тушаал : Д.Мөнхзул, 95095658
Сорьцын тоо, төрөл : 1, ус
Сорьцыг авсан огноо : 2024.09.14
Сорьцын тодорхойлолт : Усны сорьц
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS ISO 6836:2020, MNS 6833:2020
MNS ISO 7150-1:2006, MNS 6779:2019
MNS 6834:2020, MNS ISO 6878:2001
MNS 4430:2005, MNS 6272: 2011
Шинжилсэн огноо : 2024.09.14-2024.10.03
Хуудасны тоо : 1 /2
Үр дүн : 1

Сорьцын нэр	Ж/б мг/л	ПИЧ мг/л	NH ₄ мгN/л	NO ₂ мгN/л	NO ₃ мгN/л	PO ₄ мгP/л	Fe мг/л	F мг/л
СХД, 33-р хороо Зүүн түрүүний ам Худгийн ус	1.8	1.7	0.01	0.003	32.5	0.003	0.01	0.18
MNS 0900:2018	-	-	1.5	1.0	50	3.5	0.3	0.7-1.5

Тайлбар: Ж/б- Жинлэгдэгч бодис, ПИЧ-Перманганатын Исэлдэх Чанар, ИЛР-Илрээгүй

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер:

Б.Жавзандаулам

Хянаж баталгаажуулсан инженер:

Ц.Мийдүв

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн ергөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzi@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/ 342
 Сорьц, ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Мон Фрукт" ХХК
 Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Д.Мөнхзул
 Сорьцын тоо, төрөл : 1, хөрсний сорьц
 Сорьц авсан огноо : 2023.07.26
 Сорьцын тодорхойлолт : Улаанбаатар хот – Сонгино хайрхан дүүрэг, 33-р хороо
 Шинжилгээний аргын стандарт : СА3 А01:2022
 Шинжилсэн огноо : 2024.07.31
 Хуудасны тоо : 1/1
 Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Кадмий (Cd)	Хар тугалга (Pb)	Мөнгөн ус (Hg)	Хром (Cr)	Цайр (Zn)	Зэс (Cu)	Стронци (Sr)
1	Үйлдвэрийн хашааны халтганы хажуугаас	<0.005	12	<0.005	1	<0.005	29	267
	MNS 5850:2019/ ЗДХ/	3	100	2	150	300	100	800

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:
Хянаж баталгаажуулсан:

Инженер Б.Даваасүрэн
Инженер /Чанарын менежер/ Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

